

**Tập đọc Tiếng Việt lớp 5:**

# Bài Quang cảnh làng mạc ngày mùa

## 1. Bài đọc

Mùa đông, giữa ngày mùa, làng quê toàn màu vàng, những màu vàng rất khác nhau.

Có lẽ bắt đầu từ những đêm sương sa thì bóng tối đã hơi cứng và sáng ngày ra thì trông thấy màu trời có vàng hơn thường khi màu lúc chín dưới đồng vàng. Nắng nhạt ngả màu vàng hoe. Trong vườn lác lác những chùm quả xoan vàng lịm không trông thấy cuống, như những chuỗi tràng hạt treo lơ lửng. Từng chiếc lá mít vàng ối. Tàu đu đủ, chiếc lá sắn héo lại mở ra cánh vàng tươi. Buồng chuối đốm quả chín vàng. Những tàu lá chuối vàng ối xoã xuống như những đôi áo, vạt áo. Nắng vườn chuối đang có gió lẫn với lá vàng như những vạt áo nắng. Dưới sắn, rom và thóc vàng giòn. Quanh đó, con gà, con chó cũng vàng mượt. Mái nhà phủ một màu rom vàng mới. Lát đây cây lại có mấy chiếc lá đỏ. Qua khe giậu, ló ra mấy quả ớt đỏ chói. Tất cả đượm một màu vàng trù phú, đầm ấm lạ lùng. Không còn có cảm giác héo tàn, hanh hao lúc sắp bước vào mùa đông. Hơi thở của đất trời, mặt nước thơm thơm, nhẹ nhẹ.

Ngày không nắng, không mưa, hễ như ai tưởng đến ngày hay đêm, mà người ta chỉ mãi miết gặt, kéo đá, cắt ra, chia thóc hợp tác xã. Ai cũng vậy, cứ buông bát đĩa lại đi ngay, cứ trở dậy là ra đồng ngay.

Chú thích:

- Lụi: cây cùng loại với cây cau; cao một, hai mét; lá xẻ hình quạt; thân nhỏ, thẳng và rắn, thường dùng làm gậy.
- Kéo đá: dùng trâu bò kéo con lăn bằng đá để xiết cho thóc rụng khỏi thân lúa.

Nội dung chính: Bài đọc miêu tả lại bức tranh nông thôn trong ngày mùa bội thu. Cả làng quê vàng rực màu lúa chín, màu vàng của quả xoan, của đu đủ, của chuối chín. Bụi mía, con gà, con chó,... tất cả đều mang màu sắc trù phú, no đủ, vui tươi.

## 2. Giải bài tập Quang cảnh làng mạc ngày mùa

### Câu 1 (trang 11 SGK Tiếng Việt 5)

Kể tên những sự vật trong bài có màu vàng và từ chỉ màu vàng đó?

M: lúa – vàng xộm

**Trả lời:**

- + nắng – vàng hoe
- + xoan – vàng lịm
- + tàu lá chuối – vàng ối
- + bụi mía – vàng xọng
- + rơm, thóc – vàng giòn
- + lá mít – vàng ối
- + tàu đu đủ, lá sắn héo – vàng tươi
- + quả chuối – chín vàng
- + gà, chó – vàng mượt
- + mái nhà rơm – vàng mới
- + tất cả - một màu vàng trù phú, đầm ấm

### **Câu 2 (trang 11 SGK Tiếng Việt 5)**

Hãy chọn một từ chỉ màu vàng trong bài và cho biết từ đó gợi cho em cảm giác gì?

M: vàng xọng – màu vàng gợi cảm giác như có nước.

#### ***Trả lời:***

- + Vàng xuộm: Màu vàng đậm, lúa vàng màu xuộm là lúa đã chín.
- + Vàng hoe: Màu vàng nhạt, tươi, ánh lên, nắng vàng hoe giữa mùa đông là nắng đẹp, không gay gắt, nóng bức.
- + Vàng lịm: Màu vàng của quả chín, gợi cảm giác rất ngọt.
- + Vàng ối: Vàng rất đậm, đều khắp trên mặt lá.
- + Vàng tươi: Màu vàng sáng.
- + Chín vàng: Màu vàng tươi đẹp tự nhiên của quả chín.
- + Vàng xọng: Màu vàng gợi cảm giác mọng nước.

- + Vàng giòn: Màu vàng của vật được phơi già nắng, tạo cảm giác giòn đến có thể gãy ra.
- + Vàng mượt: Màu vàng gợi tả những con vật béo tốt, có bộ lông óng ả, mượt mà.
- + Vàng mới: Vàng và mới.
- + Vàng trù phú, đầm ấm: Màu vàng gợi sự giàu có, ấm no.

### **Câu 3 (trang 11 SGK Tiếng Việt 5)**

Những chi tiết nào về thời tiết và con người đã làm cho bức tranh làng quê thêm đẹp và sinh động?

#### ***Trả lời:***

Những chi tiết về thời tiết:

Quang cảnh: “Không còn có cảm giác héo tàn, hanh hao lúc sắp bước vào mùa đông. Hơi thở của đất trời, mặt nước thơm thơm, nhẹ nhẹ. Ngày không nắng, không mưa.”

Thời tiết của ngày mùa được miêu tả trong bài rất đẹp, thuận lợi cho vụ gặt hái. Con người chăm chỉ, mải miết, say mê với công việc. Những chi tiết về thời tiết làm cho bức tranh làng quê thêm hoàn hảo.

Những chi tiết về con người:

“... không ai tưởng đến ngày hay đêm, mà chỉ mải miết đi gặt, kéo đá, cắt rạ, chia thóc hợp tác xã. Ai cũng vậy, cứ buông bát đĩa lại đi ngay, cứ trở dậy là ra đồng ngay.”

Những chi tiết về hoạt động của con người làm cho bức tranh làng quê ngày mùa là một bức tranh lao động tràn đầy sức sống.

### **Câu 4 (trang 11 SGK Tiếng Việt 5)**

Bài văn thể hiện tình cảm gì của tác giả đối với quê hương?

#### ***Trả lời:***

Tác giả chắc hẳn phải rất yêu quê hương mới viết được một bài văn tả cảnh ngày mùa trên quê hương hay như thế. Cảnh ngày mùa được tả rất đẹp thể hiện tình yêu của người viết đối với cảnh tượng đó, với quê hương.